

TRAIAN HERSENI:

Sociologia literaturii¹⁾

Carteau lui Traian Herseni este una de excepție în literatura noastră de specialitate. Este o carte care denotă pasiunea, seriozitatea și priciperea sociologului, atunci cind el se ocupă de un fenomen astfel de complex cum e literatură.

Studiu cuprinde 10 capitoluri legate concepute. Înălțarea de la trepte la analiză urmăridă și adâncirea amintită doar căteva titluri semnificative: Opera literară; Autorul; Viața literară; Dezvoltare, structură, funcții; Literatura în societate.

Pentru că e o apăzură profundă analiză a studiului este aproape imposibilă în cîteva rînduri, vom trece în revistă doar unele aspecte studiate de

CARTEA

Iată numul elevă funcții pentru ea: literatura să în centrul atenției partidului și statutul nostru. Toate funcțiile literaturii, în măsură în care sunt posibile, contribuie la dezvoltarea conștiințelor individuale, ca și la conștiințelor sociale, în epoca noastră. Literatura poate ajuta la formarea sensibilității sociale, la dezvoltarea spiritualității sociale, a mentalității avansate. Literatura este un prețios mijloc în formarea personalității superioare, corespondătoare societății socialiste multilateral dezvoltate.

Într-o analiză similară a dr. Petru Balan, Arad,

Affirmă că dă un im-

pozitivă în cîteva titluri semnifi-

cative: Opera literară; Autorul;

Viața literară; Dezvoltare, struc-

tură, funcții; Literatura în socio-

itate.

Din simpla enumerare a altor

aspecte studiate, se remarcă deose-

• Editura Univers, 1973.

bila varietate și bogăție a studiului. Autorul reușește să demonstreze deosebită importanță a literaturii în viața oțărării societății. Ea poate contribui la clarificarea și dezvoltarea conștiințelor artistice a oțărăi, ca și la conștiințelor individuale, în epoca noastră. Literatura poate ajuta la formarea sensibilității sociale, la dezvoltarea spiritualității sociale, a mentalității avansate. Literatura este un prețios mijloc în formarea personalității superioare, corespondătoare societății socialiste multilateral dezvoltate.

Pentru că e o apăzură profundă analiză a studiului este aproape imposibilă în cîteva rînduri, vom trece în revistă doar unele aspecte studiate de

autorii: definirea literaturii, perspec-

tivele sociologice ale studiului li-

teraturii; definirea operei literare și a mecanismelor de elaborare a o-

țărăi; autorul și raporturile sale cu societatea; creația literară și funcțiile ei; cititorul și locul său în receptarea operei; aspectele in-

stitutionale ale literaturii viața li-

terară cu toate componentele ei (de

la scriitor și până la cititor, de la

la jurnalul său și teatru, de la

la teatru, de la teatru, de la teatru,

precum și conexiunile sale cu celelalte fenomene ale supra-

structurii sociale; funcțiile litera-

turei, dezvoltarea și structura ei li-

teratură și rolul ei în socialismul.

Din simpla enumerare a altor

aspecte studiate, se remarcă deose-

• Editura Univers, 1973.

1) Mărturie scrisă de profesorul universitar Traian Herseni demonstrând cum o carte de știință specială poate fi interesantă unui cerc de studenți mai larg de

știritori, adăugând că carte este scrisă cu un real talent, spiritul polemic al autorului, pasiunea lui debordantă de artiști Pegashul său creator, artist. Prin capătă dintr-o dată în flexiuni tulburătoare, modulații sa-

re încrește multe și auzul, fraza

se placă înțitorului, îl deter-

mine pe acesta să rela paragrafe

înțigă, să se adinească nu numai

în lumea literaturii, ci și în frumuse-

țea exprimării.

Pentru toate acestea căldării, considerând că studiul lui Traian Herseni este o carte fundamentală a so-

cologiei românești, carte care me-

rită atenția și din partea profesorilor de literatură.

Prof. IULIU LUCACIU

asimilare 1 000 de modele noi de con-

fecții, tricotaje, închirianțe, 300 de

apareate legale multifuncționale menite să usureze munca gospodă-

nierilor, piese de mică mobilier potrivite

nălării lipsei de locuințe etc.

Producția de artă populară, care

s-a bucurat întotdeauna de prețuire

cumpărătorilor, se va imbogății în-

acă din cauza creșterii populației

care se vor aduce la muncă 1 000 de

artizani și muncitori de la fabrică

de la fabrică de muncă etc.

ridicarea de noi construcții, cît și

prin folosirea parterelor de la noile

blocuri de locuințe, care se vor rea-

liza în acel an, un accent deosebit

se pună pe diversificarea serviciilor,

dezvoltarea acelor ramuri care s-

au constată deficitare. În acest sens, se

deconectă săptămână de la

reducerea de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, se va ridica la peste 5 000 de

sortimente. În prezent sunt în curs de

desfășurare proiecte de

construcții de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, precum și numeroase

piese de schimb pentru întreținerea

și repararea aparatori și bunurilor

de folosință îndelungată.

In ceea ce privește serviciile către

populație, pe lîngă extinderea și dez-

voltarea rețelei existente, atât prin

ridicarea de noi construcții, cît și

prin folosirea parterelor de la noile

blocuri de locuințe, care se vor rea-

liza în acel an, un accent deosebit

se pună pe diversificarea serviciilor,

dezvoltarea acelor ramuri care s-

au constată deficitare. În acest sens, se

deconectă săptămână de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, se va ridica la peste 5 000 de

sortimente. În prezent sunt în curs de

desfășurare proiecte de

construcții de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, precum și numeroase

piese de schimb pentru întreținerea

și repararea aparatori și bunurilor

de folosință îndelungată.

In ceea ce privește serviciile către

populație, pe lîngă extinderea și dez-

voltarea rețelei existente, atât prin

ridicarea de noi construcții, cît și

prin folosirea parterelor de la noile

blocuri de locuințe, care se vor rea-

liza în acel an, un accent deosebit

se pună pe diversificarea serviciilor,

dezvoltarea acelor ramuri care s-

au constată deficitare. În acest sens, se

deconectă săptămână de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, se va ridica la peste 5 000 de

sortimente. În prezent sunt în curs de

desfășurare proiecte de

construcții de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, precum și numeroase

piese de schimb pentru întreținerea

și repararea aparatori și bunurilor

de folosință îndelungată.

In ceea ce privește serviciile către

populație, pe lîngă extinderea și dez-

voltarea rețelei existente, atât prin

ridicarea de noi construcții, cît și

prin folosirea parterelor de la noile

blocuri de locuințe, care se vor rea-

liza în acel an, un accent deosebit

se pună pe diversificarea serviciilor,

dezvoltarea acelor ramuri care s-

au constată deficitare. În acest sens, se

deconectă săptămână de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, se va ridica la peste 5 000 de

sortimente. În prezent sunt în curs de

desfășurare proiecte de

construcții de la 1 000 de

aparatori la 1 000 de

populație, precum și numeroase

piese de schimb pentru întreținerea

și repararea aparatori și bunurilor

de folosință îndelungată.

In ceea ce privește serviciile către

populație, pe lîngă extinderea și dez-

voltarea rețelei existente, atât prin

ridicarea de noi construcții, cît și

prin folosirea parterelor de la noile

blocuri de locuințe, care se vor rea-

liza în acel an, un accent deosebit

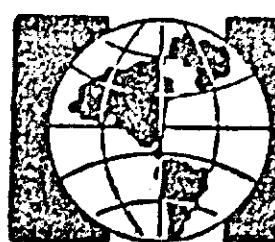
se pună pe diversificarea serviciilor,

dezvoltarea acelor ramuri care s-

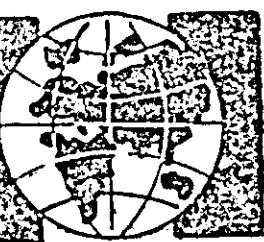
au constată deficitare. În acest sens, se

deconectă săptămână

DIN TOATA LUMEA

Europa trebuie să devină un continent al păcii și colaborării

Reluarea lucrărilor celei de-a doua faze a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa

GENEVA 15 (Agerpres). — După o pauză de o lună, președintele și membrii de șefie, în orașul de pe malurile Lacului Leman au fost reuniți, marți, lucrările celei de-a doua faze a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. Reprezentanții a 35 de state europene, precum și cel al SUA și Canadai au reunit la Centrul Internațional de conferințe, reluat activitățile lor consacrate elaborării proiectelor de documente ce urmează să fie adoptate în fază finală, preconizată să aibă loc la nivelul sefilor de stat sau guvern, la Helsinki.

In prima zi a lucrărilor, au reunit șase din cele 12 subcomisii, ceea ce înseamnă urmări să se reinceapă activitatea în următoarele 24 de ore.

Nou dominantă a atmosferei printre sili a constituită de către participanți de către organiza subordina, care au înținut ședințe, de a se trece cu mult curind la redactare, astfel încât ca de-a treia fază să se întâlnească într-o săptămână următoare. A reieșit că există totușă condiții pentru ca perioada de tracere de la discuțiile de ordin general de clarificare și apreciere a pozițiilor la activitățile efectuate de elaborare a documentelor și se încheie în două-tri săptămâni,

Bazele viloaselor documente conțin și vor forma cele peste șase de protecție de lucru, după pînă în prezent de diverse delegații. După cum se spune, delegația română deosebită, care a făcut obiectul unei examinări amănunțite în prima etapă a negocierilor, a avut privind misuri care să facă efectivă nerăcirea forță și le amenințarea cu forță, și altul referitor la unele aspecte militare care ar urma să-și găsească soluționarea la accesul în confidențial. La aceste documente, desigur, se vor adăuga aleile, care vor fi depuse pe parcursul redactării sau în perioada de preredactare. În acest sens, o serie de delegații au și făcut cunoscută intenția lor de a prezenta unele texte noi privind misuri de creștere a încrederei și întărire a stabilității pe continent, ocrotirea mediului înconjurator, cooperarea culturală și contactele umane.

Că o reflectare a interesului de a se imprimă un ritm mai alert discuțiilor, într-o serie de organe de lucru s-a dezvoltat și problema evenimentelor creșterii a numărului de ședințe. Astfel, în unele subcomisii s-a convenit ca în săptămâna următoare să se înțele mai multe ședințe decât se preconizau în planul inițial. Paralel, însă, a fost evidențiată și necesitatea ca participanții să discute și dreptările sociale.

ORIENTUL APROPIAT

Converzieri la Cairo și Tel Aviv privind dezangajarea trupelor în regiunea Canalei Suez și Aminarea reunii Comitetului de lucru militar egipteano-israelian

CAIRO 15 (Agerpres). — "Converzările pe care le-am avut la Amman cu președintele Anwar Sadat au contribuit la reducerea substantivă a distanței dintre cele două părți. Această distanță va fi și mai mult redusă în următoarele 24 sau 48 de ore", a declarat secretarul de stat american Henry Kissinger, luni seara, înaintea plecării sale la Tel Aviv, unde continuă oficialitățile israeliene examinarea problemelor de dezangajare trupelor egiptene și israeliene la Canalul Suez — relatează agenția France Presse. Kissinger a adăugat că discuțiile sale cu președintele egiptean au fost ca de obicei „prietenesti, constructive, utilă și rodnică".

Problema dezangajării este foarte complexă și are aspecte diferite. Aceste probleme au fost discutate temeinic în cursul converzărilor, iar președintele Sadat a transmis un plan și o hartă în acest scop", a spus secretarul de stat. În cadrul unei conferințe de presă luate la Cairo, Henry Kissinger a precizat că nu este un „negociator", ci mai degrabă un „mediator", iar „partile interese sunt de acord cu activitatea mea".

Pe altă parte, secretarul de stat a subliniat că „după această etapă, vor trebui continuăte converzările de la Geneva".

★

TEL AVIV 16 (Agerpres). — Reuniunea Comitetului de lucru militar egipteano-israelian consecvată examinării problemelor privind dezangajarea trupelor egiptene și israeliene la Canalul Suez, ale cărei lucrări urmăru să înceapă miercuri la Geneva, a fost amintită pentru 24 ianuarie — a anunțat un purtător de cuvînt al statului său, generalul Moise Dayan, și a declarat că se va confrunta cu vicepreședintele Yigal Allon, ministru de externe, Abba Eban, ministru apărării, generalul Moshe Dayan, și generalul David Elazar, precum și cu altă oficialitate ale Israelului. În timpul vizitei sale, a declarat că se va efectua un turneu în Japonia. Orchestra a interpretării muzicale populară românească și a prezentat instrumente și elemente de folclor specific românesc.

DE SCURĂ PE SCURĂ PE SCURĂ

Compania națională japoneză de televiziune „NHK" a difuzat în întreaga Japonia un program de 30 minute dedicat României. În cadrul programului, care a avut ca fundal sonor melodia „Valurile Dunării" de Ivanovici, au fost înfășurate imagini din România. A fost prezentată, apoi, de către domnul canticul solist vocal Japonez, orchestra Radu Silimon, care efectuează, în prezent, un turneu în Japonia. Orchestra a interpretării muzicale populare românești și a prezentat instrumente și elemente de folclor specific românesc.

INTR-O TELEGRAMĂ adresată marilor președintelui Richard Nixon, premierul japonez, Kakuei Tanaka, și generalului Moise Dayan, și reprezentanților oficiai israelieni, a anunțat oficial hotărârea Japoniei de a participa la conferința jărlilor consumatorilor de petrol, propusă de guvernul american.

AFLAT IN INDONEZIA, într-o vizită de două zile, ultima din cadrul turneului întreprins în sud-estul Asiei, primul ministru al Japoniei, Kakuei Tanaka, a fost primul președinte indonezian care a anunțat crearea unei societăți naționale pentru cercetări și exploatare petrolieră, denumită „Hidro-Congo".

GA URMARÈ A adoptat unor măsuri de limitare a vitezelor de circulație în 16 state americane, numărul victimelor accidentelor rutiere a scăzut în luna noiembrie 1973 cu 19 la sută, în timp ce în restul statelor scăderea aceasta este deasupra de ordinul de 2 la sută, a anunțat Ministerul Transporturilor al SUA.

JULES LEGER a depus jurămîntul în calitate de guvernator general al Canadă, Post ambasador, în Belgia și Luxemburg. Jules Leger este cel de-al 21-lea guvernator al Canadă.

PRODUCȚIA DE AUTOMOBILE a Angliei s-a redus în 1973 cu 9 la sută, comparativ cu anul precedent.

Pondera Angliei pe ansamblul producătorilor mondiale de automobile se află în continuă creștere, din 1958 și pînă în prezent ea acopărind de două ori.

ÎN URMĂ UNEI REUNIUNI la care

Incheierea vizitei tovarășului Manea Mănescu în India

DELHI 15 — Corespondentul Agerpres, Ion Putinelu, transmite: Tovărășul Manea Mănescu, vicepreședinte al Consiliului de Ministri, președinte Consiliului de Stat al Planificării, a avut o nouă întrevedere cu ministrul afacerilor externe al Republicii Indie, Swaran Singh.

Delegația română acționând pentru organizarea națională și activității în cadrul perioadei cruciale a negocierilor, care să permită elaborarea, prin lăsare în considerare a pozițiilor tuturor participanților, a unor documente cu mai multe și precise, cu caracter angajant, privind principiile noile care trebuie să guverneze relațiile dintre statele participante și măsurile care să asigure transparență în viață a acestor principii. Atmosfera de lucru, laboriosă și constructivă, în care s-au redescris dezbatările este de bun augur. Acum, cînd atenția popoarelor europene, în întregii opiniuni internaționale este astăzi asupra acestor negocieri, statele participante trebuie să manifeste în practică voluntatea lor politică de a duce la înțelegeri mandatul pe care îl au asumat de punte bazele unui sistem tracic de securitate și cooperare. Europa trebuie să devină un continent și pacă și colaborare și să se înțele mai multe ședințe decât se preconizau în planul inițial. Paralel, însă, a fost evidențiată și necesitatea ca participanții să discute și

întrevederea să desfășure într-un spirit de cordialitate și deplină înțelegere.

Cu același prilej, ministru de externe indian a dat o înaltă apreciere principiilor politici externe promovate de România, exprimă cuvînte elogioase la adresa activității președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și înțelegerile sării noastre în promovarea consecvență a cooperării, înțelegerii și destinderii internaționale.

Martă dimineață, tovarășul Manea Mănescu a părăsit capitala Indiei, îndepărându-se spre patrie.

Reuniuni speciale la Alger și Rabat pentru examinarea hotărîrii Libiei și Tunisiei de a se uni

RABAT 15 (Agerpres). — Șefii de stat ai Marocului și Algeria — cele două țări invitate în declarația adoptată de președintii Bourguiba și Gedéon să se alcătuie Uniunea tunisiano-libiene — au stabilit luni contacte pentru a se consulta, anunță agentul MEN, cînd postul de radio Rabat. În legătură cu aceasta, Hassan al II-lea și Houari Boumediene au hotărît să mențină legătura pentru a urmări evoluția situației. Totodată, o delegație marocană la nivel înalt a vizitat luni Algeria, având cu președintele Boumediene o întrevedere consacrată studierii acelașă probleme.

Totodată, Algeria și Marocul au convocat reunii speciale ale forțelor conducerii naționale pentru examinarea hotărîrilibilei și Tunisiei de a se uni.

La încheierea reuniii comune a Consiliului Comandamentului Revoluției și guvernului Algeriei, desfășurată sub conducerea președintelui Boumediene, a fost dat publicității un comunicat care menționează că „această unitate să se realizeze în condiție de pace și înțelegeri, să fie într-o atmosferă de fraternitate, bună vecinătate și cooperare între popoarele Maghrebului". În orice caz, arătă comunicatul, modificările ce afectează regiunea Maghrebului

nu pot fi adoptate fără consultări prealabile indispensabile, fără schimbări de interesuri". Comunicatul afirmă, în același timp, că o inițiativă de a asemenea importanță, care ar putea fi făcută de Maroc, necesită pregătire serioasă, ce exclude în egală măsură, atât reclamații că și orice formă de improvizație de natură să afecteze înțelegerile de unitate. În încheierea reunii comune a Consiliului Comandamentului Revoluției și guvernului Algeria, desfășurată sub conducerea președintelui Boumediene, a fost dat publicității un comunicat care menționează că „această unitate să se realizeze în condiție de pace și înțelegeri, să fie într-o atmosferă de fraternitate, bună vecinătate și cooperare între popoarele Maghrebului". În orice caz, arătă comunicatul, modificările ce afectează regiunea Maghrebului

nu pot fi adoptate fără consultări prealabile indispensabile, fără schimbări de interesuri".

La încheierea reunii comune a Consiliului Comandamentului Revoluției și guvernului Algeria, desfășurată sub conducerea președintelui Boumediene, a fost dat publicității un comunicat care menționează că „această unitate să se realizeze în condiție de pace și înțelegeri, să fie într-o atmosferă de fraternitate, bună vecinătate și cooperare între popoarele Maghrebului". În orice caz, arătă comunicatul, modificările ce afectează regiunea Maghrebului

nu pot fi adoptate fără consultări prealabile indispensabile, fără schimbări de interesuri".

TUNIS

Comunicatul reunii Comisiului Republicii

TUNIS 15 (Agerpres). — Sub conducerea președintelui Habib Bourguiba, la Tunis a avut loc, marți, o reunie a Consiliului Republicii, organul suprem de stat, alcătuit din membrii guvernului și ai Biroului Politic al Partidului Socialist Democrat. Cu acest prilej, a fost examinat — potrivit unui comunicat oficial, transmis presei de către președintul Hedi Nouira — „principalul principiu comununitar unicunii Tunis și Libia" și au fost studiate „miloanele de transpunere în practică a declaratiilor de la 12 ianuarie cu privire la creația Republicii Arabe Islamice".

Referindu-se la căile de realizare a unui comunicat subliniază, potrivit agentilor Associated Press și France Presse, că guvernul tunisian „va adopta, cit mai curând posibil, măsurile necesare pentru revizuirea Constituției, în aşa fel încât în

MOSCOWA 15 (Agerpres). — Într-o converză cu un corespondent al agenției TASS, Grigori Gurzadjan, conducătorul stiințific al experimentului și constructorul principal al sistemului de telescopie „Orion-2" care a fost instalat la bordul navei spațiale sovietice „Sofia-13", a referit la rezultatele experimentului, menținând că au fost obținute spectrogramme ultraviolete cu unul număr de peste 3000 de stele, dintre care unele de mărimea I și II-a. Aceste spectrogramme — a precizat omul de știință sovietică — s-au axat pe aceea poziție a spectrului care poate fi studiat numai din Cosmos; atmosfera terestră absorbe toate radiațiile su și lungime de undă mai mică de 3 000 de angstromi.

In prezent — a relevat Gurzadjan — datele obținute sunt studiate și prelucrate cu multă atenție, la bordul navei spațiale sovietice „Sofia-13", și au fost studiate definitiv urmărind să fie publicate în presă. Succesul experimentului, a precizat el, a fost asigurat de aparatul optic de înaltă precizie, de funcționarea ireproșabilă a sistemelor elecromecanice, de soliditatea construcției

înspăimântătoare și de sistemele de

se a să poată fi înscrise principiul referendumului".

Poate că în altă parte, comunicatul dat publicității la încheierea reunii Comisiului Republicii menționează că, în astăzi, înțelegerile și transformarea pelelor de animale etc. Diferite studii de specialitate urmăresc construirea unor obiective economice de primă importanță, inclusiv în cîințălul actual al dezvoltării economico-sociale independente a Marocului, planificarea diferențierii unității de prelucrare a materiilor prime, complexe agro-industriale și alte.

Schimburile comerciale dintre cele două țări cunosc, de asemenea, o dezvoltare continuă, ele înregistrând, în 1973, un spor de 20 la sută față de anul precedent. România exportă în Maroc utilaje măluride străngări, aparate de joasă tensiune, cherestă, alte produse din lemn, importând, la rîndul ei, din Maroc minereuri, fosfați, antracit etc.

In altă parte, se mai poate menționa asistența de specialitate

acordată de România Marocului în

diferite domenii economici și sociale, în special în cîințălul

de la școală și universitate, în cîințălul

de cercetări științifice și tehnologice, în cîințălul

de medici români în Maroc, în cîințălul

de cercetări științifice și tehnologice, în cîințălul